

Straatzorg

De lakmoesproef voor ons zorgstelsel

Stichting Nederlandse Straatdokters Groep

NZa

Utrecht, 4 september 2025

Maria van den Muijsenbergh, huisarts / straatdokter n.p.
Em. Hoogleraar gezondheidsverschillen en
persoonsgerichte integrale eerstelijnszorg
Voorzitter Stichting Nederlandse Straatdokters Groep

POPULATIE IN DE STRAATZORGPRAKTIJKEN

- **Dak- en thuisloze mensen: buitenslapers, bankslapers, 'wonend' in nachtopvang**
- **Ethos telling 2025>>In april 2025 hebben 645 organisaties in 9 regio's het aantal dak- en thuisloze mensen per gemeente in kaart gebracht; de ETHOS telling**
- **Deze telling in 57 gemeenten maakt dat de schatting in heel Nederland om minimaal 100.000 personen gaat waarvan 30% vrouwen en 30% ongedocumenteerd**
- **Daarnaast gaat het om 16.000 kinderen**
- **47 % migrant (vs 20% algemene bevolking):**
 - **Ongedocumenteerd = geen verblijfsvergunning = onverzekerbaar100.000??**
 - **EU-arbeidsmigrant= EU-burger met BSN (wit werk)**
 - **Ontslag = dakloos = onverzekerd: 240.000 (van totaal 800.000)**
- **26% onverzekerd**
- **POPULATIE GROEIT EN WORDT MEER DIVERS (ZZP – VROUWEN – MIGRANTEN)**

DAKLOOSHEID IS HEEL ONGEZOND

- **Levensverwachting 14 – 16 jaar korter**
- **Vrouwen meest kwetsbaar**
- **25% verslavingen – veel psychiatrie**
- **Veel meer infecties, letsels en chronische ziekten**

ONVERVULDE ZORGBEHOEFTEN BIJ 57% DAKLOZE MENSEN

Bereiken niet de zorg, mijden de zorg, krijgen geen zorg

- **30% geen toegang tot huisarts ondanks behoefte**
- **Tandartsenzorg / GGZ / schuldhulp**
- **Verpleeghuis / revalidatie / verslavingszorg**

Reden verwijzing = vaak reden afwijzing

BARRIERES IN TOEGANG TOT ZORG

Vanuit patiënt

- Zorg mijden (geld, angst, wantrouwen, verslaving, geen prioriteit)
- Soms moeizame communicatie (psychiatrie, LVB, taal)

Vanuit de zorgketen

- Stigma (“ingewikkeld, kost veel tijd, zinloos, gedragsproblemen”)
- Voorwaarden behandeling (onderdak, geen verslaving, mantelzorg)
- (Vermeende) financiële hobbels bij geen verzekering
- Woud aan regelingen en procedures: ZVW, WLZ somatiek (CIZ), WLZ GGZ, CAK ongedocumenteerden, CAK onverzekerden, WMO, ..

Havenzicht R'dam: contracten met 7 verzekeraars, elk eigen regeling..

RECHT OP MEDISCH NOODZAKELIJKE ZORG

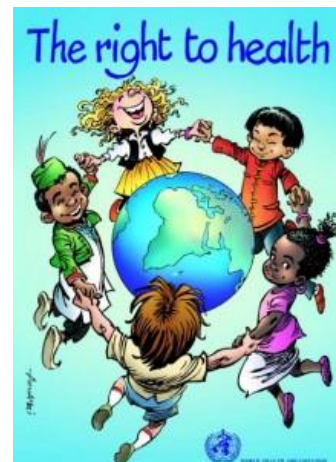
= zorg volgens standaarden zonder voorwaarden

I.2 Aan ieder die zich tot hem wendt in zijn hoedanigheid als arts, verleent hij de noodzakelijke behandeling, begeleiding, adviezen en beoordelingen overeenkomstig de eisen (...)

II.2 De arts zal patiënten in gelijke gevallen gelijk behandelen.

Bron: KNMG gedragsregels

Recht op medisch noodzakelijke zorg vastgelegd in koppelingswet 1998

STRAATZORG PRAKTIJK VERSUS REGULIERE HUISARTSEN PRAKTIJK

Onderzoek 2024 door KPMG in opdracht van Kruispost en NSG:

- 20-95 keer zoveel onverzekerde mensen
- Minder consulten per patiënt
- Consultduur langer
- Meer verstandelijke beperking, chronische psychiatrie en verslaving
- Minder chronische lichamelijke ziekten geregistreerd
- Meer letsel en infectieziekten
- Minder verwijzingen per patiënt
- Gemiddelde praktijkkosten lager - gemiddelde kosten per consult hoger

PASSENDE, INTEGRALE PERSOONSGERICHTE ZORG ...

... vereist domein overstijgende financiering en specifieke betaaltitel Zvw en WLZ

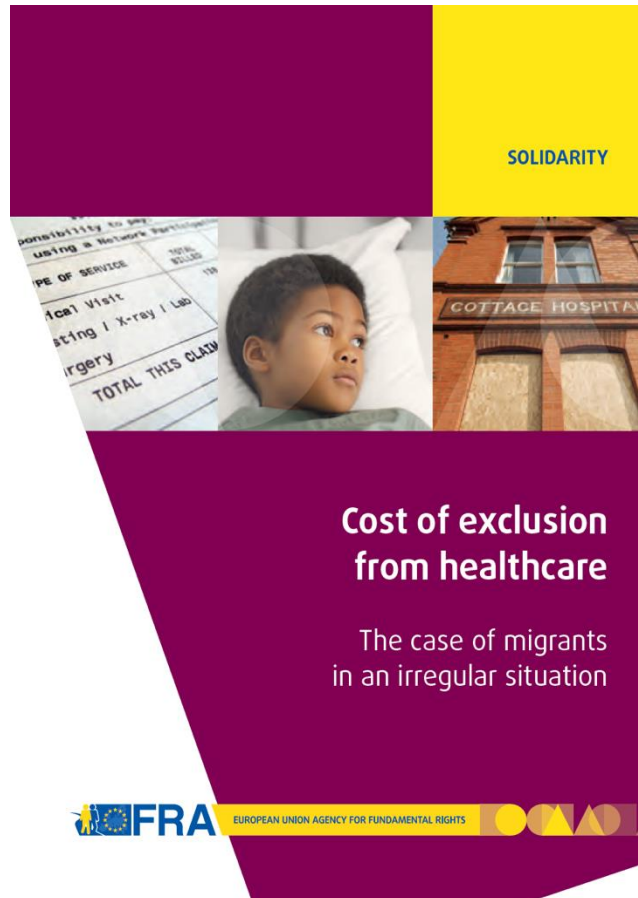
Zorg door team van huisarts / verpleegkundige / GGD OGGZ / maatschappelijk werk / gemeente / huisvesting / opvang / GGZ / verslavingszorg (*Regionaal eerstelijnsamenwerkingsverband?*)

Bedden nodig voor herstel / revalidatie / langdurige zorg

- ☺ **Beleidsregel experiment patiëntengroepsgebonden afstemming binnen Zvw-verzekerde zorg**
- ☺ **Nza traject Perspectief op NU**

TIJDIGE ZORG AAN ONVERZEKERDE MENSEN BESPAART GELD EN ELLENDE

“treating a condition only when it becomes an emergency not only endangers the health of a patient, but also results in a greater economic burden to healthcare systems.”

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2015

Paper	ISBN 978-92-9239-894-1	doi:10.2811/64885	TK-04-15-508-EN-C
PDF	ISBN 978-92-9239-893-4	doi:10.2811/23637	TK-04-15-508-EN-N

DRIE ROUTES NAAR TOEGANKELIJKE ZORG VOOR DAK- EN THUISLOZE MENSEN

NSG oproep TK-verkiezingen 2025, speerpunten:

1. Verwijder financiële drempels – zorgverzekering voor iedereen
2. Straatzorg in elke gemeente
3. Versterk interprofessionele samenwerking in de zorg voor dak- en thuisloze personen

NEDERLANDSE
STRAATDOKTERS
GROEP

Tweede Kamerverkiezingen 2025

TOEGANG TOT ZORG VOOR IEDEREEN - OOK ZONDER ADRES OF VERZEKERING
Fatsoenlijk, effectief én kostenbesparend

Wat ons drijft

Alle mensen in Nederland, ongeacht hun juridische, financiële of gezondheidsstatus en huisvesting hebben recht op medisch noodzakelijke zorg en soms meer dan dat. Wij vinden dat deze zorg:

- 1) daadwerkelijk toegankelijk moet zijn voor dak- en thuisloze mensen en**
- 2) de kwaliteit moet hebben die we normaal vinden in de reguliere zorg.**

De praktijk bewijst

Sociaal-medische zorg aan dak- en thuisloze mensen is zo specifiek dat ze niet volledig binnen de reguliere zorg ondergebracht zal worden. Ze is complex, zowel inhoudelijk (diagnose, behandeling, relationeel), organisatorisch (samenwerking in keten en breder maatschappelijk) als financieel. Straatzorg is een multidisciplinair specialisme.

Onze opgave

Toegankelijkheid en kwaliteit van de sociaal-medische zorg voor dak- en thuisloze mensen verbeteren

Onze doelen

Toegang tot passende zorg voor dak- en thuisloze mensen

Vitaal stratzorgnetwerk

Gerichte vakbekwaamheid in en kennis over stratzorg

Focus

- Beleidsbeïnvloeding
- Organisatie & financiering
- Samenwerking in zorgketen

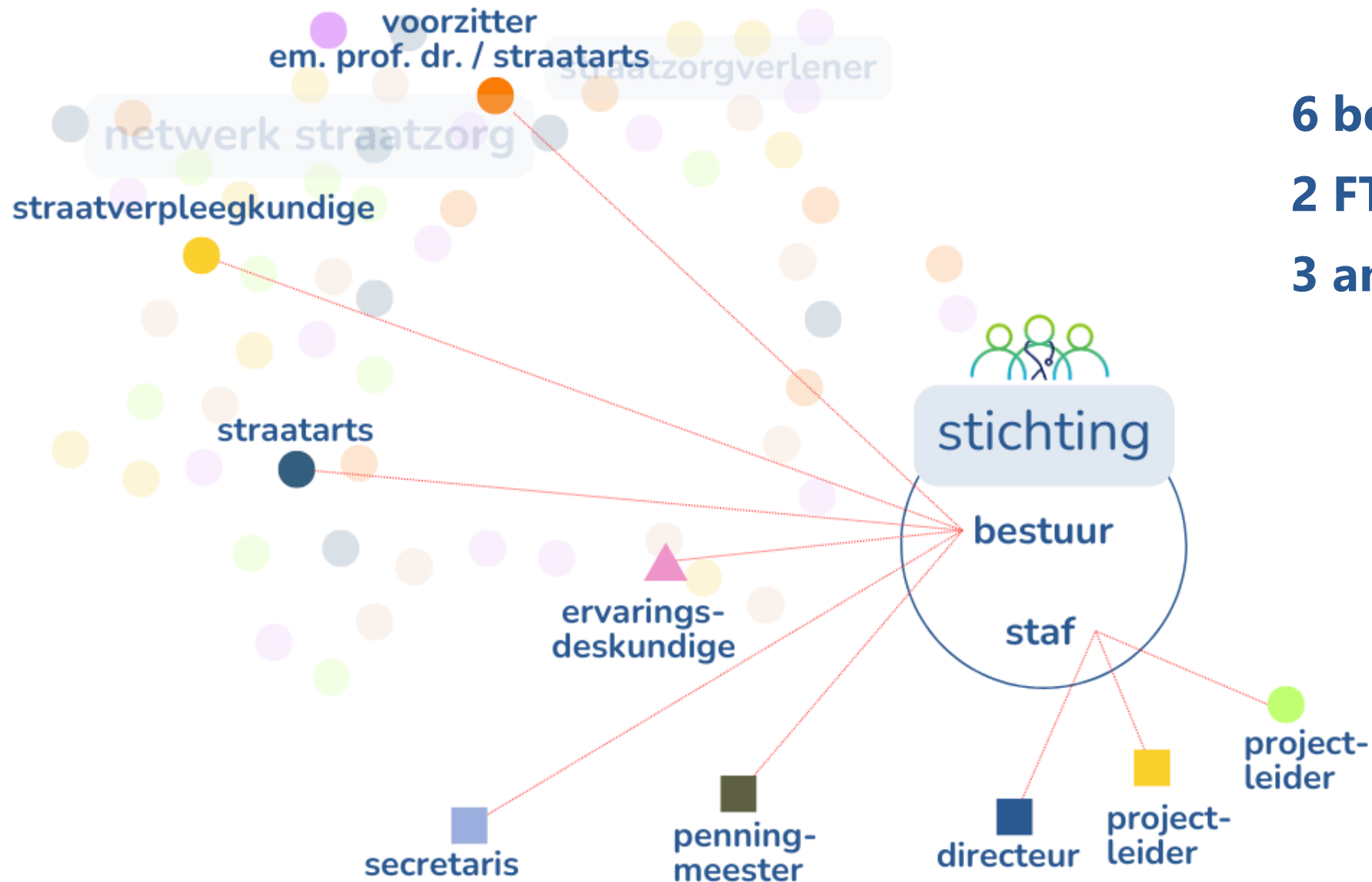
- Lokale stratzorg & werkwijzen
- Vergroting & verbreding netwerk
- Uitwisseling kennis & ervaring

- Opleiding
- Handvaten & richtlijnen
- Onderzoek

Randvoorwaardelijk

Stichting NSG op orde: actieve belangenbehartiging, een gezonde organisatie, effectieve communicatie en samenwerking met geestverwanten

Bemensing Stichting Nederlandse Straatdokters Groep

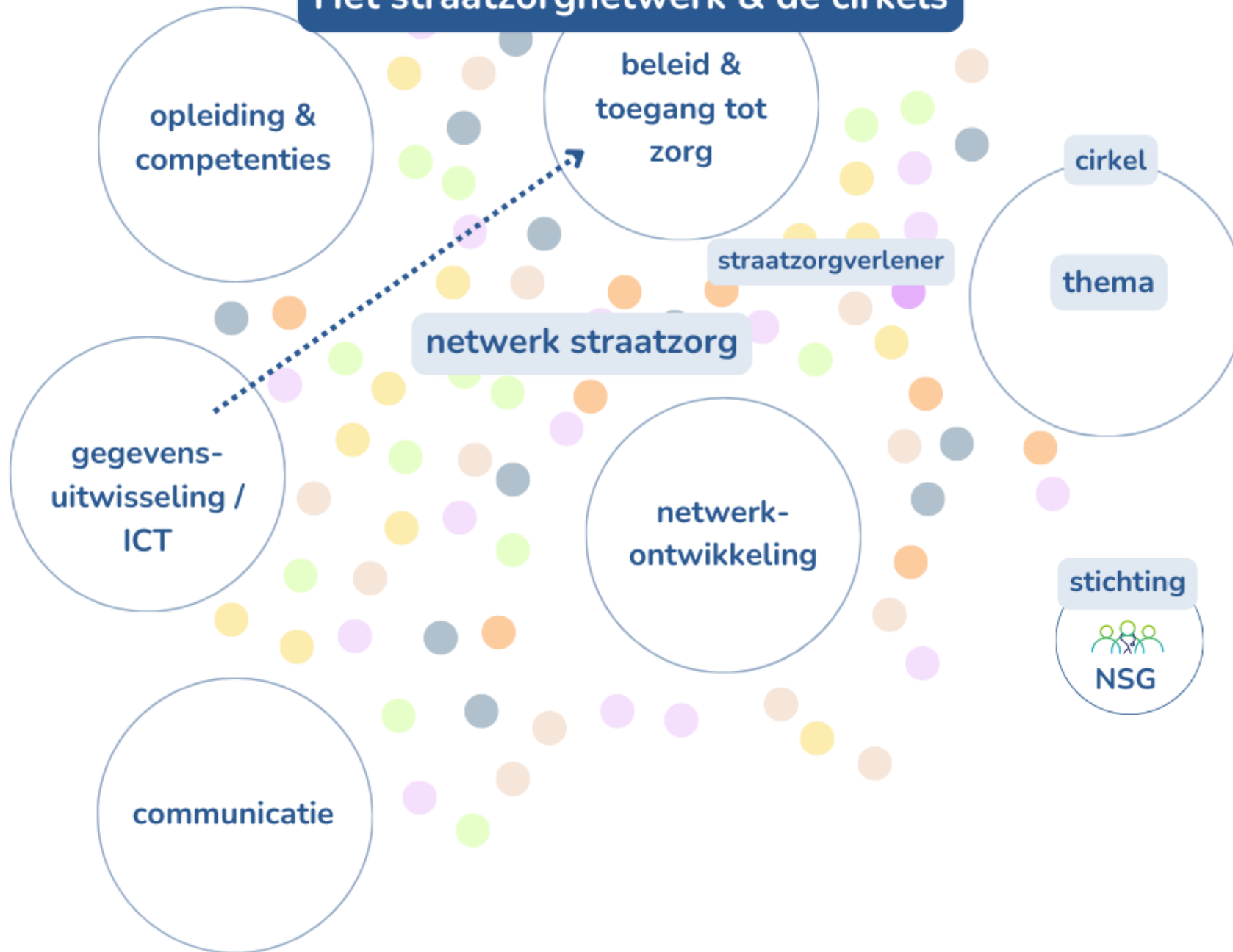
6 bestuursleden

2 FTE staf

3 ambassadeurs

Het straatzorgnetwerk & de cirkels

Straatzorgverleners als vrijwilligers in cirkels brainstormen, toetsen, betrekken netwerk en meer, afhankelijk van onderwerp, affiniteit en beschikbare tijd

DE PRAKTIJK

